

Onko sosialismi oikeassa vai väärässä

Väittelyä Yhdysvaltain sosialistipuolueen kansallissihteerin John M. Work'in ja "The Common Cause" aikakauslehden toimittajan John R. Meader'in välillä.

(Jatkoo Meader'in ensimmäiseen artikkeliin)

Hän ei ainakaan voi uskoa, että työläiset olisivat sen enemmän riippuvaisia kapitalisteista kuin kapitalistit ovat työläisistä. Työnantaja tarjoaa työläisille taloudellisia etuja antamalla heille työtä; työläiset taas vuoro-

staan tuottavat epäilemättä ainakin yhtä suurta taloudellista hyötyä työnantajalle, tekeväällä hänelle mahdolliseksi panna täytäntöön tuotteliaat suunnitelmansa. Ilman työläisten apua ei kapitalistit kykenisi saamaan ainoatakaan ratasta liikkeelle. Yksinpä lakkokin — jossa Mr. Work luulee

näkevänsä todistuksen luokkataistelusta — on sitova todistus siitä keskinäisen riippuvaisuuden suhteesta, joka välttämättömästi vallitsee työnantajan ja työntekijän välillä. Todellinen luokkatietoisuus — luokkaviha, jo-

hon Mr. Work niin voitonriemuisesti viittaa — on puhtaasti ja yksinkertaisesti sosialistisen kiihoituksen tuotetta. Taloudelliset olosuhteet eivät ole siitä vastuunlaisia, vaan ne, jotka ovat kylväneet epä-

luottamuksen siemenen työläisten sydämiin.

Jos kerran, kuten Mr. Work sanoo, sosialismin päämäärä on yhdenlaatuisuus, niin ei ole helppo ymmärtää sosialistien kantaa kehitykseen, evolutsioniin, nähden. Ehkä Mr. Work suostuu selittämään tämän arvoituksen,

sillä hän ei varmastikaan kykene väittämään, että yhdenkaltaisuuteen pyrkivää liikettä voitaisiin sanoa kehitykselliseksi, sillä hän ei voi olla tietämätön että kehitys aina pyrkii erilaatuisuuteen. Kaivaja-intiaanit ovat hy-

Kansallissihteerii Work.

vin yhdenlaatuista kansaa. Mutta ehkä Mr. Work tarkoittaa sitä, että kun yksityisomistusjärjestelmä kerran on tullut hävitettyksi, niin meille ei enää jää mitään järjestistä syytä mihinkään taisteluun tai kamppailuun, kaikki yritteliäisyys ja toimeliaisuus kun on jälleen päiäva tuolle kuolleelle tasolle, jota parhaiten kuvaa sana — seisahdus!

Mr. Work aiheettomasti olettaa, että kapitalismi hävittää todellisen uskonnon ja raatelee perheen myrkyhampailaan. Tahtoisiko Mr. Work olla hyvä ja määrällä, mitä on "todellinen uskonto"! Hyväksyykö hän professori Carver'in määrittelyn, että todellinen uskonto tekee

"ihmisistä hyviä taloudellisia tuottajia" tai käsittääkö hän ehkä uskonnolla sellaista kiihkeätä kiihtymystä ja innostusta, mikä jollakulla saattaa olla I. W. W:n aatteiden levittämiseen? Uskonto ei varmaankaan voi merkitä hänelle sitä, mitä me sillä ymmärrämme, nim. käsitystä ihmisen suhteista Luojaansa, sillä selaisiin aatteisiin ei sosialismilla voi olla minkäänlaisia myötätuntoa. Puolueena se saattaa julistaa, että uskonto

on "yksityisasiä", mutta niin sanoessaan se puhuu huomioonottamatta filosofisia perusoppejaan. Todistukseksi tästä voitaisiin esittää vaikka kuinka monta otetta sosialistien lausunnoista, sillä miltei joka-ainoa sosialistinen kirjottaja hyväksyy Liebknechtin päätelmän, että "usko jumalaan" on juuritettava pois, tai yhtyy Marxin vakuutukseen, että uskonto on ainoastaan "petollista onnellisuutta", ja Quelch'in peittelemättömään tunnustukseen, että sosialismin kannan kirkkoon nähden tulee olla "tinkimättömän vihollisuuden" kanta. Oikaa hyvä ja määrätelkää "todellinen uskonto", Mr. Work — muuten me

Toimittaja Meader.

me joudumme vain kiertämään kehää.

Mr. Work'in käsitys perheestä on yhtä materialistinen kuin hänen käsityksensä uskonnostaakin. Hänellä ei ole pienintäkään oivallusta sen henkisestä luonteesta, ja hänen väitteensä, että nykyinen järjestelmä saattaa "miljooneja aviovaimoja sekä laillisen että taloudellisen orjuuden asemaan", on yhtä perusteeton kuin hänen olettamuksensa, että ammattihaureus tu-

lee katoamaan taloudellisissa olosuhteissa tapahtuvan muutoksen mukana. Perhe, nykyisessä muodossaan, on moraalinen laitos — rodun ja yhteiskunnan valtiollinen ja taloudellinen perusta; mutta se valtiollinen ja teollinen tasa-arvoisuus, johon Mr. Work pyrkii, tulisi vaikuttamaan päinvastaiseen suuntaan, tehden yksilöistä tuon perustan ja avaten t'ien seläiseen asiantilaan, jossa, kuten Hyndman sanoo, "eri sukupuolten välinen suhde tulee olemaan vapaa kaikesta vastuunalaisuuden tunteesta". Odottaako Mr. Work meidän uskovan, että tällaisesta vastuunalaisuudettomuuden tunteesta kehittyisi suurempia hyveitä kuin ne, mitä nykyään tunnetaan?

Toivoisin Mr. Workin meille tarkemmin sanovan, mikä vaikutus sosialismilla hänen mielestään tulee olemaan avioliittoon. Kun hän sanoo, että avioliittoja tullaan solmimaan yksistään "rakkauden perusteella", niin onko meidän tehtävä se johtopäätös, että yksiavioinen avioliittomuoto tulee yhä edelleenkin pysymään vallitsevana muotona ja että sekä siviili- että kristillinen avioliitto edelleenkin tunnustetaan päteväksi? Tai tarkottaako hän "vapaata yhtymistä" — avioyhtymää, joka on oleva niin puhtaasti "personallinen ja yksityinen" asia, että, kuten Melly sanoo, tämän yhdyssiteen purkaminen on oleva yhtä yksinkertainen asia kuin sen otaksuminen on nyt — mahdollisesti lisäksi tullen kysymykseen "jonkunlainen luetteloihin mer-

kintä tilastotieteellisiä tarpeita varten"?

Olemme jo nähneet minkälaiset hatarat käsitykset Mr. Work'illa on uskonnosta ja kuinka piiviä tavottelevaksi lausunnoissaan hän käy puhuessaan perheen kohottamisesta, mutta muut huomatuimmat sosialistiset kirjottajat eivät edes tee meille tällaisia häikäiseviä lupauksiaan. Kuten La Monte on sanonut: "Sosialistinen filosofia todistaa epäamättömästi, että sosialismin varmojen valtiollisten ja taloudellisten ihanteiden toteutuminen tuo mukanaan uskonnon vähitellen tapahtuvan häviämisen, perheen muuttumisen" j. n. e.

Minä olen valmis sydämestäni yhtymään useimpiin Mr. Workin johtopäätöksiin trustikysymyksessä. Asiaa pahimmaltakin puolen katsoen trustit eivät ole muuta kuin nykyaikaisen teollisuuden säännöllisyydestä poikkeavia kehitystuloksia, ja jos ne pakotetaan pysymään asianmukaisissa puitteissaan, saattavat ne tulla sekä yhteiskunnallisesti että yksilökohtaisesti hyötyä tuottaviksi. Syy miksi trusteja vastustetaan ei ole se että ne edustavat "jättiläisliikkeen harjotusta", vaan se että ne usein edustavat monopolia, jonnekun tuotanto- tai liikehaaran yksinvalittsemista — tilannetta, joka aiheutuu meidän välinpitämättömyydestämme panna voimaan lakeja, joita sellaisen asiointilan ehkäisemiseksi on säädetty. Mekään emme halua hävittää trusteja. Niitä ei pitäisi

“särkeä”, niitä pitäisi rajoituk-
silla ohjata.

Siinä menetteilytavassa, jota
Mr. Work tahtoo tässä trusteja
haittaavien epäkohtien korjaa-
misessa käytettäväksi, on häm-
mästyttävä näyte siitä, kuinka
valmiita sosialistit olisivat rik-
komaan valallisia lupauksia.
Valtio on juhlallisesti sitoutunut
turvaamaan asukkaittensa luon-
nolliset oikeudet — heidän hen-
kensä, vapautensa ja omaisuu-
densa — ja jos, kuten Mr. Work
näyttää myöntävän, sosialisti-
puolueella on ohjelma, joka ei
ole perustuslakien rajoissa, niin
se ei silloin todellisuudessa ole
mikään valtiollinen järjestö,
vaan paremminkin vihollinen,
joka on sotakannalla koko kan-
sakuntaa vastaan.

Mr. Workin väite, että “ai-
neelliset olot ovat ensin paran-
nettavat” on kuvaava esimerkki
socialistien viisastelutavasta. Ei
ole totta, että leivän ansaitsemi-
nen ja hyveiden hankkiminen
ovat mitään peräkkäisiä, tois-
taan riippuvia ilmiöitä. Oikean
jäjjen ohjaamana pitäisi ihmisen
voida saada leipänsä ja yh-
tärintaa henkisesti edistystä, muuten
“ylevämpi elämä” seattaa
helposti muuttua “elämelliseksi
elämäksi”; tästä on valaisevana
esimerkkinä se kun sosialisit
asettavat enemmistön häilyvän
tahdon Ikuisen Lain tilalle ja
korottavat sukupuolivietin sa-
malle tasolle nykyisen avioliiton
kanssa.

Lyhyesti sanoen, Mr. Workin
socialismin puolustus on san-
gen epäjohdonmukainen kirjal-
linen tuote. Hän häikäilemättä

otaksuu, että socialistien suunnittelema järjestelmä voidaan käytännössä toteuttaa, ja koettaa kokonaan peitellä sitä tosiasiaa, että kukaan sosialisti ei vielä ole sanonut meille, kuinka he pystyvät tätä haaveiltua yhteiskuntaa kunnolla hoitamaan, silloin kun he jättävät sellaisen tärkeän tekijän kuin ihmisluonnon — kaikkine itsekkäisyyksiineen, kauteksineen ja himoineen — kokonaan huomioon ottamatta, kuten he ohjelmaansa laatiessa ovat itsepintaisesti tehneet. Voiko Mr. Work antaa jotakin selvitystä tähän kysymykseen?

Toinen ikävä puutteellisuus Mr. Workin kirjoituksessa on se, että hän on jättänyt osottamatta, millä tavalla tämä äärimäisen vallankumouksellinen muutos kapitalismista sosialismiin tulee tapahtumaan. Tuleeko käytettäväksi voiman lakia vai seuraako yksityisen omaisuuden anastamista oikeudenmukainen korvaus?

Vaikka myönnämme, että monet niistä epäkohdista, joista Mr. Work on huomauttanut, todella ovat olemassa, puuttuu häneltä, ikävä kyllä, kokonaan todisteita, jotka osottaisivat, että nämä epäkohdat ovat nykyisen sivistysmuodon sisäiseen olemukseen kuuuvia. Ennenkuin tämä on selvästi näytetty toteon, hän ei voi vaatia meitä uskomaan, etteikö kapitalistisen järjestelmän väärinkäytöksiä voitaisi juurittaa pois laajaperäisten parannustoimenpiteiden avulla, siten tehden tarpeettomaksi hävittää koko taloa sen vuoksi, että ylisillä asustaa rottia.

KANSALLISSIHTEERI WORK'IN TOINEN ARTIKKELI.

Myönnän että ensimmäinen artikkelini oli äkäistä ja hyökkäävää laatua. Mutta kaikki, mitä siinä oli sanottu, oli totta. Minä ladin siinä vastaväittäjäni eteen pitkän p:non todisteita, lujia kuin lohkarleet harmaasta kivestä.

Ja minua ihmetyttää vastaväittäjäni puolustuksen heikkous ja hatarus. Minusta hän muistuttaa leikkivasaralla suureen kalioiohlokareeseen kolkuttelevaa lasta. Hän on lahjakas mies, mutta lahjakaskaan mies ei voi menestyksellä puolustaa puolustamattomissa olevaa järjestelmää. Parasta olisi hänenkin ruveta sosialistiksi ja tulla varmapohjaiselle, — positiviselle pohjalle. Kielteinen, — negatiivinen, asema on sietämätön.

Ensiksikin, pitäkähän muistissanne, että Mr. Meader ei vielä ole vastannut ainoakaan noista vuoreniujista todisteistamme.

Miksikä ei?

Siksi, että hän ei kykene sitä tekemään.

Hän huomaa välttämättömäksi tyytyä väärin syyttämään, että muutamat esittämistäni asioista ovat vain oletuksia, ja vaatimaan minua näyttämään toteen eräitä itsestään selviä totuuksia.

Sikäi kuin minulle myönnetty tila sallii, aijon vastata ja tulen vastaamaan hänen yrittämiänsä todisteluihin, ja minä luotan siihen, ettei hän seuraavassa artikkelissaan suvaitse koettaa vastata noihin ensimmäisessä artikkelissani oleviin vuorenvankkoihin perusteluihin.

Hän väittää minun nojautuvan peikkään oletukseen sanoessani että pieni joukko kapitalisteja riistää muulta osalta kansaa suurimman osan heidän työnsä hedelmistä.

Katsokaammepa, miten on asian laita. Charles B. Spahr, tilastotieteilijä, antaa seuraavia numerotietoja varallisuuden jakautumisesta Yhdysvalloissa:

Varallisuustila	Lukumäärä	Yhteenlaskettu omaisuuden arvo	Keskim. omaisuuden arvo
Rikkaiden luokka, omistaen \$50,000 tai enemmän	125,000	\$33,000,000,000	\$264,000
Varakkaiden luokka, omistaen \$50,000—\$5,000 ..	1,375,000	23,000,000,000	16,000
Keskiluokka, omaisuus vaihdellen \$5,000—\$500 ..	5,500,000	8,200,000,000	1,500
Köyhien luokka, omaisuus alle \$500	5,500,000	800,000,000	150

Lucien Sanial, tilastotieteilijä, jonka esittämät numerot ovat myöhempiä kuin Spahrin, antaa seuraavia tietoja:

Luokka	Yksilöiden lukumäärä	Prosenttia kokonaisy-lukumäärästä	Luokkien omaisuuden arvo	Prosenttia kokonaisy-lukumäärästä
Rahaylimysluokka ..	250,251	0.9	67,000,000,000	70.5
Keskiluokka	8,429,825	29.0	24,000,000,000	25.3
Köyhälistö	20,393,137	70.1	4,000,000,000	4.2
Yhteensä	29,073,233	100.0	95,000,000,000	100.0

Vuoden 1890:n väenlasku osotti seuraavaa omistettuihin ja vuokrattuihin asumuksiin nähden Yhdysvalloissa:

	Yhteensä	Vapaasti omistettuja	Kiinnityksessä olevia	Vuokra-asuntoja
Kaikkia asuntoja	12,690,152	4,369,527	1,696,890	6,623,735
Maalaisasuntoja	4,767,179	2,255,789	886,957	1,624,433
Muita asuntoja	7,922,973	2,113,738	809,933	4,999,302

Vuoden 1900:n väenlasku osotti samasta kysymyksestä seuraavaa:

	Yhteensä	Vapaasti omistettuja	Kiinnityksessä olevia	Vuokra-asuntoja
Kaikkia asuntoja	16,006,437	4,739,914	2,180,229	8,246,747
Maalaisasuntoja	5,691,191	2,419,995	1,093,235	2,010,959
Muita asuntoja	10,315,246	2,319,919	1,086,994	6,235,788

Ne niukat tiedonannot, mitä olen voinut saada vuoden 1910:n sensuksesta, osottavat näiden pelottavien olosuhteiden olevan yhä vain pahenemassa. Kun verrattomasti suurin osa varallisuudesta on muutamien harvojen käsissä, kansan suurten joukkojen omistaessa tuskin mitään, ja kun enempi kuin kolmas osa maanviljelijöistä on vailla omaa kotia ja kaksi kolmasosaa kaupunkien asujamista samassa asemassa, niin on se väitteeni näytetty toteen, että pieni joukko kapitalisteja riittää muulta kansalta suurimman osan heidän työnsä tuloksista.

Nykyisen kapitalistisen teollisuusjärjestelmän on mahdotonta työskennellä samalla kertaa sekä työntekijän että työnantajan eduksi. Tämä on mahdotonta sen vuoksi, että noiden molempien edut ovat kokonaan vastakkaisia. Työnantajan edut vaativat pitkiä työpäiviä ja alhaisia palkkoja, jotta hän saisi mahdollisimman suuria liikevoittoja. Työntekijän etujen mukaista taas on lyhyempi työpäivä ja korkeampi palkka, syistä jotka ovat ilmei-

set. Senvuoksi he taistelevat toisiaan vastaan. Odottaessaan heidän toisin tekevän Mr. Meader on utopistinen haaveilija. Hän ei ota ensinkään huomioon ihmisluontoa.

Sikäli kuin luonto itse ei varallisuutta tuota, luo sitä käsillä ja aivoilla tehty työ. Jollei työ sitä luo, niin mikä sen sitte tekee?

Jotkut harvat kapitalistit ansaitsevat pienen osan tuloistaan tekemällä henkistä työtä liikeissään ja teollisuuslaitoksissaan. Sikäli kuin he näin tekevät, he eivät ole kapitalisteja, vaan työläisiä. Mutta suurin osa työläisten työntuloksista menee kapitalisteille, jotka omistavat osakkeita ja obligatsioneja, sekä asuntoja ja kaikenlaisia elämän tarpeita. Tämä tekee heille mahdolliseksi nostaa voittoa-osinkoja, korkoja, vuokraa ja liikevoittoa, josta he eivät ole penniäkään ansainneet. Se on hyödyllisen työn tekijöiltä näpistettyä yliarvoa.

Ne taloudelliset olosuhteet, joissa esi-isämme elivät, ne ne varsinaisesti aiheuttivat itsenäi-

syysodan ja tuottivat Yhdysvalloille itsenäisyyden. Etelän neekerien taloudellinen tila se oli, joka aikaansai sisällissodan. Taloudelliset edut, oman kodin ja paremman taloudellisen aseman saavuttamisen halu ne saivat ihmisiä alituisesti siirtymään länteen käsin, kunnes koko maa oli asutettu. Taloudelliset edut ne saivat työläiset muodostamaan työväenjärjestöjä. Taloudellinen etu se sai kapitalistitkin muodostamaan trusteja. Nämä ovat vain muutamia harvoja esimerkkejä tuhansista samantapaisista, joita voitaisiin esittää taloudellisen determinismin todistukseksi.

Kaikkialla kapitalistit ja työläiset ovat taistelussa toisiaan vastaan. Työläiset koettavat saada korkeampia palkkoja, lyhyempää työpäivää ja parempia työoloja. Kapitalistit koettavat heitä tässä estää. Tästä usein johtuu lakkoja ja työnsulkuja, sellaisia kuin esim. suuri kovanhiilen lakko, Pullmanin lakko, Coloradon lakko, Chicagon sanomalehti-työnsulku ja tuhannet muut p'ennemät taistelut. Mutta taistelua jatkuu joka päivä ja kaikkialla johtakoonpa se sitte lakkoihin ja työnsulkuihin, tai ei. Tämä yllin kyllin todistaa luokkataistelun olemassaolon.

Abraham Lincoln sanoi: "Työ on ollut ennen pääomaa ja on siitä riippumaton. Pääoma on ainoastaan työn hedelmä eikä olisi koskaan voinut olla olemassa, jollei työtä olisi ensin ollut. Työ on pääoman yläpuolella, ja ansaitsee paljon suu-

rempaa huomiota osakseen." Kun kerran työ luo pääoman, tulisi työläisillä myöskin olla pääoman hallinta käsissään. Mutta nykyisen järjestelmän välitessa työläiset ovat riippuvaisia kapitalisteista, koska kapitalistit omistavat pääoman. Kapitalistit ovat riippuvaisia työläisistä ainoastaan siinä merkityksessä, että he ovat työläisten kustannuksella eläviä loiseläjiä — aivan samoin kuin kirppu on koiran loiseläjä.

Ei ole totta että minä olisin ilakoiden viitannut luokkavihaan. Minä en viittaa luokkavihaan ensinkään. Minä ainoastaan haluan todentaa sen tosiasian, että luokkataistelu on olemassa, jotta te voisitte auttaa meitä sen lopettamisessa. Mutta Mr. Meader näkyy tekevän kaikkensa pysyttääkseen luokkataistelua kuumimmallaan.

Luonnossa usein tapaa kehitystä erinkaltaisuudesta yhdenkaltaisuuteen. Niinpä esim. suuri joukko pieniä puroja muodostaen yhden joen. Sosialistisessa yhteiskunnassa vapautuvat ihmiset siitä yksilöllisen kehitysmahdollisuuden puutteesta, joka nykyisin vallitsee ja he tulevat sen vuoksi olemaan paljon enemmän toisistaan eroavia siinä suhteessa kuin nykyään. Mutta he tulevat olemaan yhdenkaltaisia ja yhteenkuuluvaisia siinä mielessä, että heillä ei enää tule olemaan vastakkaisia taloudellisia etuja eivätkä sen vuoksi enää ole jakautuneina luokkiin.

Mr. Meaderin ajatus perheestä on törkeän materialistinen. Hänellä ei ole minkäänlaista kä-

sitystä sen henkevämmästä luonteesta. Hän on valmis antamaan perheen joutua raa'an häväistykseen alaiseksi, kuten se rykyään on, säilyttääkseen rakkaan kapitalistisen ryöstöjärjestelmänsä. Minä tietystikin uskon yksiavioliittuuteen. Mutta Mr. Meader ei sitä tee. Hän uskoo sukupuoliseen sekayhdyntään. Tietenkään hän ei sitä myönnä, mutta siitä huolimatta hän niin tekee. Mistäkö minä sen tiedän? Minä tiedän sen siitä, että hän kannattaa järjestelmää, joka suosii sekayhdyntää. Alusta alkaen ovat avioliittosuhteessa tapahtuneet muutokset olleet eristämistoimintaa, edistymistä kohti todellista avioliittoa yhden miehen ja yhden naisen välillä. Nykyiset olosuhteet ovat vain yhtenä väliasteena tuossa edistyskulussa, ja päälliseksi hyvin epätodellisenä asteena, jossa sekayhdyntä yhä vielä kukoistaa. Sosialismi vasta ensi kerran on synnyttävä olot, joissa todellinen, yhden miehen ja yhden naisen välinen avioliitto on oleva mahdollinen. Avioliitto on silloin vapautuva nykyiseltä peikästään ruumiillisaineelliselta tasoltaan ja kohoava loistavana ennentuntemattomassa ja kauniissa puhtaudessaan.

Minä siis olen syyppää valtiopetokseen tahtoessani tehdä perinpohjaisen muutoksen ja saada trustit yhteiskunnan haltuun. Abraham Lincoln sanoi: "Tä-

mä maa laitoksineen kuuluu sille kansalle, joka sitä asuu. Milloin tahansa niin käy, että kansa kyllästyy voimassaolevaan hallitusmuotoon, voi se käyttää joko perustuslaillista oikeuttaan sen muuttamiseen ja korjaamiseen tai vallankumouksellista oikeuttaan sen hajottamiseen ja kukistamiseen." Ottaakseen trustit yhteiskunnan haltuun ei ole tarvis edes mennä niinkään pitkälle että käyttäisi lievempää noista Lincolnin kahdesta vaihtoehtoisesta keinosta, nimittäin perustuslain korjaamista ja lisäämistä. Ja kumminkin melkein jokainen ihminen olisi halukas muuttamaan perustuslakia tavalla tai toisella. Ei mikään kuvasta vastaväittäjäni vanhettunut, kuudennentoista vuosisadan aikuista kantaa paremmin kuin hänen kantansa tässä kysymyksessä.

No niin, olen käyttänyt loppuun tätä artikkeliani varten sovitun tilan.

Pitäkää muistissa, että Mr. Meader ei ole vielä vastannut noihin ensi artikkelini vuorenlujiin todisteisiin.

Hänelle jää vielä vastattavaksi sekä ensimmäinen artikkelini että tämä toinen.

Pitäkää myöskin muistissa, että sosialismi on kaikelle kansalle avaava korkeamman, ylevemmän elämän ovet selkolleen.

TOIMITTAJA MEADERIN TOINEN ARTIKKELI

Myönnän peittelemättä, että en voi käsittää miten siksi tieto-

rikas mies kuin Mr. Work, voi itsepintaisesti nojautua sellai-

seen teoriaan, että väitökset, joita kyllin usein toistetaan muuttuvat tosiasioiksi, että väitteet muuttuvat tosiasioiksi, kunhan vain niitä kyllin usein toistetaan. Hän on jo kohottanut mitä julkeimpia otaksumia "paikkansapitävien perusteluiden" arvoon — hän nimittää noita perusteluita "vuoren lujiksi todisteiksi" — ja minä pelkään, että ennenkuin tämä väittely on lopussa, hän on jo ehtinyt uskotella, itselleen, että niille voidaan vaatia "paikkansapitävien tosiasian" arvo. Täytyykö minun sanoa hänelle, että hänenhän tehtävänsä se on todistusten esille tuominen. Voinko enää sen tiukemmin uudistaa sen, että todistamattomat otaksumat eivät mitään todista, sittekään vaikka hän nimittäisi niitä "vuoren lujiksikin".

Minä myönnän, että Mr. Workin ensimmäinen väittelykirjotus oli "hyökkäävä," mutta en myönnä että hänellä on oikeutta sekottaa hyökkäävä ja pätevä käsitteet toisiinsa. Jonkun asian puolustaminen ei aina välttämättä edellytä "kieltestä" kantaa. Tavallisesti kysyy vähemmän tietoa ja äiyä väittää jotakin olemattomaksi tai repiä alas kuin mitä vaaditaan jonkin asian puolustamiseen. Ainoastaan väärän asian tai erehdyksen puoltaminen on johdonmukaisuuden kannalta mieleetöntä, ja päättäen Mr. Workin yrityksistä vastata minun perusteluihin, on hän joutunut juuri tähän samaan pälkääseen. Olisiko hän muuten turvautunuut tuohon temppuunsa "kääntää" Lincolnin marxilaiseksi? Epäilemättä

Lincoln kyllä käytti niitä sanoja, jotka hänen lausumikseen sanotaan, mutta hän ei pysähtynyt siihen, mihin Mr. Work pysähtyy. Heti seuraavissa lauseissa hän sanoi: "Pääomalla on oikeutensa, jotka ansaitsevat suojelamista yhtä hyvin kuin mitkään muut oikeudet. On myöskin tunnustettua, että työn ja pääoman välillä on olemassa ja luultavasti aina tulee olemaan keskinäiset välit niiden tuottaessa yhteistä hyötyä." Oliko se vain sattuma, että nämä sanat jäivät pois, vai miten?

Mutta vaikkapa otaksuisimmekin että Lincolnin sanoja olisi tasapuolisesti lainattu — mitä sillä olisi todistettu? Että hänen lausuntonsa on arvostelun alainen, samoin kuin se on Mr. Workin tekemässä toisessakin otteessa — siinä kaikki! Me vastustamme sosialismia sen vuoksi että se loukkaa luonnollista oikeutta aivan samoin kuin me vastustaisimme orjuuden palauttamista. Jos Lincoln oli oikeassa, saattaisi kansan enemmistö näin tehdä, mutta miljään kansalla ei ole oikeutta panna voimaan asiain järjestystä, joka on ristiriidassa luonnollisten lakien kanssa. Lincoln sekotti vallan ja oikeuden käsitteet keskenään.

Se missä sosialismi edellyttää valtiopetosta on tämä: se muodostaa valtion itsensä puitteissa järjestöjä, joiden tarkoitus on hävittää koko kansakunnan olemassaolo. Sosialisteilla "ei ole mitään maata menetettävänä, mutta koko maailma voitettavana," hävittämällä kaik-

ki kansakunnat, mutta muut- taakseen kaiken yksityisen pää- oman yhteisölliseksi (kollektivi- seksi) omaisuudeksi on oleva välttämätöntä hävittää koko si- vistys perinjuurin, sillä oleva järjestys perustuu alkulakiin ei- kä Totuus ole "vanhettunut" sen enempää kuin se on "ny- kyaikainenkaan," vaan on ikuinen.

Jos minä olisin yrittänyt puo- lustaa nykyaikaisen teollisuus- ja kauppamaailman aihneutta, ansaitsin Mr. Workin ivanteon, mutta kauppamaailman aihneu- den ja hyödykkeiden liikevoitolla valmistamisen puolustus ovat kaksi kokonaan eri asiaa. Mr. Work ei ole esittänyt mitään pä- teviä syitä siihen, miksi palkka- työläinen ei voisi saada työnsä täyttä arvoa keskinäisen sopi- muksen piirissä. Minä olen näyt- tänyt toteen, että kysymyksessä on ainoastaan uusien arvojen ta- sapuolinen jako — tuotanto- ja välitystoiminnassa kysymykseen tulevien oikeuksien ja velvolli- suuksien oikeudenmukainen ta- saaminen. — se on sitä kun me tarvitsemme emmekä koko jär- jestelmän muuttamista. Hänen tehtävänsä on *todistaa*, että asia on päinvastoin, eikä vain va- kuuttaa että niin on!

Mr. Work esittää Spahrin ja Sanialin tilastoja aivan kuin ne todella jotakin merkitsivät ja kumminkin ovat ne todistuksina aivan kokonaan arvottomia yk- sinkertaisesti siitä systä, että ei ole olemassa mitään numeroita, joihin voisi perustaa luokkien välistä varallisuuden jakoa kos- kevaa tilastoa. Tohtori Spahr

on myöntänyt, että hänen varalli- suudenjakoa koskeva taulukkon- sa oli aivan arvioima, ja Mr. Sanialia taas, joka on puna- kortti-socialisti, ei voida ottaa huomioon, koska hänet on kat- sottava puolueelliseksi "arvaili- jaksi." Amerikan tilastollisen seuran jäsenenä on minulla yhtä suur oikeus "arvaila" kuin Mr. Sanialilak'n ja jos minä valmis- taisin arviolaskelman Mr. Work- in lainailemien tilasto-otteiden vastapainoksi, niin useat ihmiset saattaisivat mahdollisesti hyväk- svä numeroni eikä hän kykenisi niitä osottamaan vääriksi koska yksikään ihmisolento ei kykene löytämään tarkkoja tiedonantoja tästä kysymyksestä. Siitä huo- limatta Mr. Work kuitenkin no- jautuu tämänlaisiin "todistei- siin."

Mr. Work näyttää ajattele- van, että sensuksen (virallisen väenlaskun) numerot tukevat hänen väitteitään varallisuuden keskittymiseen nähden ja hän koettaa osottaa että vuokraajien — sekä vuokra-asukkaiden että vuokratilajelijain — lukumäärä on kasvanut, että kiinnityksen suhdemäärä kasvaa nopeasti se- kä että kansan enemmistö on köyhtymässä.

Sensuksen tiedonannot eivät tue tätä teoriaa. Ne näyttävät että viljelysmaiden arvo, joka vuonna 1900 oli noin 13 tuhatta miljoonaa dollaria, nousi yli 28 tuhanteen miljoonaan dollariin vuonna 1910; edelleen että maatilakiinteistöjen kokonais- arvo v. 1910 oli lähes 41 tuhatta miljoonaa dollaria eli enemmän kuin kolmasosa maan koko va-

rallisuudesta. Kun otamme huomioon, että tähän ei ole luettu niitä varoja, mitkä tähän luokkaan kuuluvat työläiset ovat sijoittaneet osakkeisiin, obligatio-neihin, säästöpankkeihin, vakuutusin y. m. s., on jonkun verran vaikeata hoksata missä ne Mr. Workin "todistukset" ovat, varsinkin kun maatiiluksien (farmien) keskimääräinen koko on nopeasti vähenemässä. Lyhyesti sanoen, missä hän ilmoittaa tapahtuvan "keskittymistä," siellä me havaitsemme tapahtuvan "hajaantumista."

Mr. Work ei ole yhtä vilpiton kuin Mr. Spargo. Viimemainittu — varmastikin edustava sosialisti — myöntää että "maatiiluksien omistus ei ole vähene-mässä" ja että sitä "ei vuokra-viljelys työnnä tieltään". Hän ei myöskään väitä, että kiinnitys olisi ensimmäinen askel kohti vararikkoa. "Se voi olla joko vähenevän tai lisääntyvän itsenäisyyden merkki," sanoo hän. Se voi olla askel kohti maatiiluksen lopullista menettämistä tai sen lopullista omistamista."

Mr. Work nähtävästi haluaa saada meidät uskomaan, että vuokralaisuutta ja kiinnityksessä olevia tiluksia ja asumuksia Yhdysvalloissa koskeva tilasto on voimakkaana todisteena sosialismin puolesta.

Tämä on kaukana totuudesta. Se seikka, että joku vuokraa talon tai asuu täysihoidolla hotellissa, ei merkitse sitä että hän olisi taloudellisesti kykenemätön omistamaan omaa kotia, mutta sensuksen ottajat eivät tällaista eroa tee. Sama sääntö voidaan

sovelluttaa myöskin kiinnityksiin — mikä on omiaan osoittamaan, että on käytettävä arvostelukykyä silloinkin, kun ollaan tekemisissä numeroiden kanssa.

Mr. Work väittää, että työnantajan ja työntekijän edut ovat auttamattomassa ristiriidassa keskenään. Menneinä aikoina, ennenkuin työväenjärjestöt ja työväen lainsäädäntö alkoivat panna rajoja yksilöille pyrkimyksille, on tämä asiointila ainakin jossakin määrässä saattanut olla olemassa, mutta meidän päivinämme, kun sopimukset tehdään kollektivisesti (joukkosopimuksina) ja kun teollisuutta lainsäädännöllä järjestellään, on pääoman ja työn välisen kuilun yli rakennettu silta. Se mikä vielä kaippaa korjausta ja parannusta, voidaan parantaa reformeilla saattamatta kansakunnan olemassaoloa vaaraan.

Työläisillä on omat etunsa, mutta luokkaetu ei ole luokkataistelua. Luokkia on aina ollut olemassa. Niitä tulee aina olemaan niin kauan kun ihmisellä on tilaisuus kohota keskitasoa korkeammalle, ja tämän etuoikeuden poistaminen on merkitsevä kaiken edistyksen loppua. Sosialistien ennustama vallankumouskaan ei tulisi poistamaan luokkaerotusta. Se saattaisi muuttaa nykyiset luokkarajat, mutta se tekisi sen vain synnyttämällä uusia luokkia.

Mr. Workin harha-ihanne yhteiskunnasta, jossa ei tulisi olemaan luokkia, perustuu siihen käsitykseen, että ihmisen muodostaa hänen ympäristönsä. Sekä historia että käytännöllinen ko-

kemus todistavat juuri päinvas- taista. Kilpailun ja yhteistoi- minnan voimat antavat jokaisel- le ihmiselle — tavallisesti pu- huen — parhaan tilaisuuden yksilöllisten kykyjensä käyttöön. Jollei hän käytä hyväkseen noita tarjoutuvia tilaisuuksia, ei vika ole tilaisuuden, vaan hänen o- man tahtonsa puutteessa. Myös- kin yhteentörmäykset työvoiman ostajien ja työvoiman myyjien välillä ovat vain taloudellisen oikeudellisuuden luonnollisen lain voimassapitoon luonnostaan kuu- luvia tapahtumia. Vika on siinä, että sosialistit erehtyvät käsittä- mään nuo yhteentörmäykset itse tuoksi laiksi.

Aikooko Mr. Work selittää tä- mänkin samalla tavalla kuin hän selitti sen huomautukseni, että kehityksen kulku kävi yhden- kaltaisuudesta erinkaltaisuuteen — tuomalla esimerkin, jolla ei ole mitään tekemistä itse asian kanssa? Minä tarkotin biologis- ta (elävässä luonnossa tapahtu- vaa) kehitystä. Hän koetti todis- taan lausuntoni paikkaansapitä- mättömäksi ottamalla esimerkin siitä, kuinka juokseva vesi mo- nesta pilvestä eri purosta lopulta kasvaa yhdeksi suureksi virraksi. Olisi yhtä johdonmukaista ottaa esimerkiksi Chicagon likaviemä- rijärjestelmä — ja aivan yhtä järkevääkin!

Minä pyysin Mr. Workin mää- rittelemään, mitä on "todellinen uskonto." Hän on unohtanut tehdä sen. Minä kysyin häneltä, oliko sosialistien aikomus ottaa yksityinen pääoma haltuunsa pakko-uovutuksella vaiko mak- samalla nykyisille omistajille

korvausta. Minä yhä odotan hä- nen vastaustaan. Nämä kysy- mykset ovat varmastikin tärkeitä ratkaistaessa onko sosialismi oi- keassa vai väärässä! Minä ky- syin häneltä, mikä vaikutus so- sialismilla tulisi olemaan avio- liittoaitokseen. Hän ei nähtä- västikään ole hoksannut, missä tuon kysymyksen ydin oli.

Väite, että minun ajatukseni perheestä on "törkeän materia- listinen" lähtee häneltä nähtä- västi vastakohtaisesti. Hyväk- syen taloudellisen determinismin periaatteen, hänen täytyy aset- tua sille kannalle, että vallitseva perhemuoto johtuu taloudellisis- ta olosuhteista. Tämä on sosia- listimin "törkeän materialistinen" käsitys — ja samalla Mr. Work- inkin. Minun kantani on se, et- tä yksiavioisuuden perustusta ei ole luonut kehitys, vaan että se on ollut olemassa alusta alkaen. Läpi historian ovat ihmisrodut noudattaneet jumalan säädöstä tässä suhteessa, joko täydelli- semmin tai vaiilinaisemmin, aina sen mukaan millä henkisen ke- hityksen asteella ja kuinka si- veellisiä tai epäsiiveellisiä he o- vat olleet. Jos avioliitto rap- peutuu, niin tapahtuu se siksi, että ihmiset ovat hylänneet tuon jumalan asettaman ihanteen, ei- kä sen vuoksi että nykyinen pää- oman omistusjärjestelmä tekisi tämän ihanteen saavuttamisen mahdottomaksi.

Tahtoisiko Mr. Work olla vie- lä yhtä vilpittön ja sanoa, mitä hän tarkoittaa "henkevämmällä" avioliitolla? Onko se "kaunis puhtaus," josta hän puhuu, sitä "yksilöllistä sukupuolirakkautta"

tai "keskinäistä mieltymystä," joka Englesin mukaan tulee synnyttämään "vapaamman suku-

puoliseurustelun sekä lievemman käsityksen impeyden kunnian ja naisen häpeästä?"

KANSALLISSIHTTEERI WORK'IN KOLMAS ARTIKKELI.

Vastaväittäjäni ei pääse mihinkään siltä, että väittää todisteletijeni olevan vain otaksumia.

Hän ei myöskään mitään voita sillä vanhalla tempulla, että koettaa selittää tilastoja paikkaansapitämättömiksi. Numeroiden ei välttämättä tarvitse olla orjamaisten tarkkoja osottaakseen sen valitettavan tosiasian, että ihmiset ovat jakautuneet luokkiin, joista toinen riistää toiselta kaiken, mikä on elämisen arvoista. Itse asiassa ei siihen tarvita mitään numeroita ensinkään. Jokainen järkeensä käyttävä ihminen voi nähdä sen itse, tarvitsematta muuta tehdä kuin katsella avoimin silmin ympärilleen.

Minä olen esittänyt mitä vakuuttavimman syyn siihen, miksi palkkatyöläinen ei voi saada työnsä täyttä arvoa nykyisen kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Hän ei voi saada sitä siksi, että kapitalistit omistavat tuotanto- ja välityslaitokset ja niin ollen kykenevät pakottamaan työläisen tekemään heille työtä pelkän niukan toimeentulonsa edestä.

Yhdysvaltain sensus osoittaa, että vuonna 1880 25.5 pros. Yhdysvaltain maanviljelijöistä oli vuokratiljelijöitä; se osoittaa samaten, että vuonna 1890 28.4 pros. heistä oli vuokratiljelijöitä; edelleen että vuonna 1900 vuokratiljelijöitä oli 35.3 pros.

ja vuonna 1910, 38 pros. Nämä numerot tekevät tepsivällä tavalla lopun Mr. Meaderin silmäinkääntötempuilusta tähän kysymykseen nähden.

Sosialismilla ei ole mitään tekemistä uskonnon kanssa sen teologisessa (jumaluusopillisessa) merkityksessä. Ihmisistä tulee edelleenkin osa uskomaan jumalaan ja osa olemaan uskottomatta, samoin kuin on laita nykyin. Mutta suhteessaan ihmisen käyttäytymiseen, todellinen uskonto on korkeampien inhimillisten ominaisuuksien kehittämistä, ja itsekkyydestä vapaan, muiden hyväksi omistetun elämän elämistä. Kapitalismi tekee tämän useimmille ihmisille mahdottomaksi. Se pakottaa heidät taistelemaan toinen toisiaan vastaan toimeentulon edestä, sensijaan että eläisivät itsekkyydestä vapaata elämää. Se myöskin painaa heidät alas pelkän ruumiillisen-aineesellisen olemassaolon tasolle ja estää heitä kehittämästä korkeampia henkisiä ominaisuuksiaan.

Sosialistisen yhteiskunnan voimaan astuessa tullaan teollisuuslaitosten omistajille antamaan hyvitystä kaikesta siitä, mikä edustaa heidän suorittamaansa todellista henkistä tai ruumiillista työtä. Kaikki muu on varkautta, eikä siitä pitäisi antaa mitään hyvitystä, mutta sekin saattaa siltä tapahtua. Se tulee riip-

pumaan yleisestä mielipiteestä. Kun arviomiehet määrätään, riippuu epäilemättä pääasiallisesti yleisestä mielipiteestä, tulevatko he arvioimaan tuotanto- ja välityslaitokset niiden täydestä arvosta vaiko vain jostakin nimellisestä summasta.

Valstuneiden ihmisten kesken myönnetään yleisesti että avioliittolaitos on kehityksen tulosta, samaten kuin esim. kansanvaltaisuus on kehityksen tulos. Ammattihaureus, avioliittoon meno pelkäästään kodin saannin takia, ja naisen taloudellisesta riippuvaisuudesta johtuva himojen valtaan heittäytyminen eivät johdu jumalallisen ihanteen hylkäämisestä. Ne johtuvat niistä alentavista olosuhteista, mitkä kapitalismi avioliittosuhteelle ja

naisille asettaa. Minä sanon Mr. Meaderin ajatusta avioliitosta törkeän materialistiseksi sen vuoksi, että hän suosii naisten ja avioliittosuhteen jäämistä niiden alentavien olojen ympäröimäksi; minä sanon sitä materialistiseksi edelleen sen vuoksi, että hän haluaa naisen olevan vain miehen leikkikapineena sukupuoliasioissa, ja sen vuoksi, että hän pontevasti puolustaa järjestelmää, joka edistää ja suosii sekayhdyntää.

Minä hartaasti toivoisin Mr. Meaderin seuraavan esimerkkiäni ja käyttävän hänelle kolmatta väittekirjotustaan varten kuuluvan tilan vastataksaan todisteluhini, sijaan että hän nyt koettaa parhaansa mukaan niitä kierrellä.

TOIMITTAJA MEADERIN KOLMAS ARTIKKELI.

Sielutieteilijät väittävät, että jos jokin väite uudistetaan kyllin usein, niin se lopulta voi juurtua mieleen niin lujasti, että se saa persoonallisen mielipiteen luonteen. Tätäkö Mr. Work'kin koettaa tehdä — puhua "todisteistaan" niin itsepintaisesti, että lukijat lopulta saadaan uskomaan, että hänen pelkät vakuuttelunsa ja puhtaat otaksumansa todellakin ansaitsevat tulla vakavasti huomioonotetuiksi.

Esittäessään tilastotieteelliset "arvionsa" hän ei virkannut sanaakaan niiden epätarkkuudesta. Hänen tarkoituksensa oli päivän selvä. Hän tiesi, että numeroita tarvittiin hänen otaksumiensa tukemiseksi, ja vasta sitte kun olin paljastanut näiden

tilastojen järjettömyyden, hän huomasi ettei "mitään numeroita tarvittukaan."

Siitä huolimatta ei hän näy vielä tästä kokemuksestaankaan ottaneen oppiakseen, koska käy pommittamaan minua toisella tilastovalikoimalla. Tässä tapauksessa numerot epäilemättä pitävät paikkansa. Se tulkinta vain, minkä Mr. Work noille numeroille antaa, on väärä. Hän tosissaan väittää, että pieni lisäys "vuokraajien" suhdemäärässä "tekee tepsivällä tavalla tarpeettomaksi" kaiken tätä riippuvaisuuden lisääntymistä koskevan enemmän väittelyn. Eikö Mr. Work todellakaan tiedä, miten näitä sensuksen numeroita on tulkittava? Nämä numerot

yksinkertaisesti vain osottavat, että suurja maatiloja palotellaan ja vuokrataan ja että useat noista siten palotetuista tiluksista ostetaan kiinnityslainojen avulla ja mahdollisesti maksetaan teollisuustyössä saadulla liikevoitolla.*) Kaikki tosiasiat todistavat tämän teorian oikeaksi, niiden joukossa tilastotkin, silloin kun niitä tutkitaan ja luetaan ymmärryksellä eikä sen punasen häivänä läpi, millä sosialismi kaiken verhoaa.

Siinä juuri on Mr. Workin vika. Hän haluaisi niin kiihkeästi saada voiton kallistumaan oppisänsä ja mestarinsa Marxin puolelle, että hän on valmis menemään mihin äärimmäisyyksiin tahansa tilastojen peukaloimisessa ja otaksumain suitsimisessa saadakseen ne tekemään todisteiden virkaa. Marx ja Engels ennustivat maanviljelyksen keskittymistä suurviljelykseksi; mutta suurviljelys onkin nopeasti väistymässä pienviljelyksen tieltä ja luonnollisena seurauksena siitä on, että pienten maatiluksien lukumäärä on kasvamassa, vuokrattujen ja kiinnitettyjen tilusten suhdemäärän osottaessa vastaavaa lisääntymistä — molemmat viime mainitut mahdollisesti ollen askeleita todellista taloudellista riippumattomuutta kohti.

Mr. Workin yritys vastata kysymyksini uskonnosta; omai-

*) Kirjottaja näkyy nimittävän työläisen nälkävyötään kiristämällä joskus kokoonsaamia pikusäästöjä juhlallisesti liikevoitoksi. Suom. muist.

suuden pakkoluovutuksesta sekä moralista, saa hänet vain vajoamaan entistä syvemmälle hetteeseen sen sijaan että auttaisi häntä kuivalle. On kyllä totta, että hän jalomielisesti suostuu antamaan ihmisten "joko uskoa tai olla uskomatta jumalaan" ja on siten paljoo vapamielisemmällä kannalla kuin ne sosialistit, jotka Madridin puoluekokouksessa v. 1899 äänestivät sen päätöslauselman puolesta, että "jokainen toveri, joka kannattaa suoranaista uskontoa, on erotettava puolueesta." Mutta mitä on sanottava sosialismin periaatteellisesta kannasta — sillä se on periaatteellinen kanta, eikä "välittömien vaatimusten ohjelma," joka jotakin painaa vaa'assa? Mitä on sanottava niistä monista kymmenistä huomattavista sosialistisista kirjailijoista, jotka selittävät — ei sitä että he ovat jumalankieltäjiä, vaan että sosialismi itse on ateistista ja että se välttämättä tulee poistamaan uskonnon? Tuleeko meidän hyväksyä Mr. Workin lohduttava vakuutus heidän selityksiensä vastapainoksi? Tai onko meidän ymmärrettävä asia niin, että "korkeampien henkisten ominaisuuksien" "kehittäminen" merkitsee sellaisen ihmisyyssaatteen omaksumista, jommoista hän kuvaa nykyisen uskomme tilalle tarkotettuna käsityksenä. Jos niin on, niin me kiitämme häntä suorudestaan.

Mr. Work on rehellinen. Hän myöntää että sosialistisessa yhteiskunnassa tulee enemmistön tahto olemaan ainoana oikean ja

väärän mittapuuna. Mikä ilo onkaan oleva elää yhteiskunnassa, jossa luonnollisen oikeuden ikuiset periaatteet on sysärty syrjään ja voima on ainoa mittapuun määrättäessä eettillisiä (siveysopillisia) periaatteita. Vähemmistölle mahtanee olo käydä hieman tukalaksi — se kun aina tulee olemaan väärässä — mutta vaikka heidät pakotetaankin ottamaan joku "nimelinen summa" omaisuutensa korvaukseksi — tai vaikkapa he eivät saisi mitäänkään, jos sellainen tulisi olemaan kaikkivaltiaan "yleisen mielipiteen" päätös — niin he voivat tuntea lohdutusta siinä tiedossa, että heidän edelleenkin sallitaan vapaasti hengittää — ellei enemmistö päättä ulottaa "voiman oikeuksia" hieman pitemmälle ja kohteliaasti kehottaa heitä "korjaamaan luunsa koko maanpallolta."

Mr. Work tahallaan kiertää kysymyksen moralista. Hän toistaa edellisissä kirjoituksissaan tekemiään oletuksia, mutta ei selitä, millä järkeilyllä "puh-

taus" ja "henkevyys" voidaan lukea kuuluvaksi siihen moraalisesti alentavaan olotilaan, mitä sosialistiset kirjottajat meille lupaavat sosialistisen yhteiskunnan toteuduttua. He aikovat poistaa ammattihaureuden poistamalla sen häpeän leiman, minäkä vallitseva käsitys on siihen painanut; he aikovat tehdä ihmisistä siveellisiä asettumalla niin lievälle kannalle epäsideellisyteen nähden, että on oleva melkein mahdotonta rikkoa asettuja rajoja.

Mr. Work on kätevä miekkojen mittelijä. Hän väistää hyökkäykset taitavasti. Mutta väistely ei ole perustelua ja otaksumat eivät ole todisteita, vaikka hän suvaitseekin nimittää niitä "vuorenlujiksi." Mitä me haluamme on todistuksia ja niitä — siitä luulen lukijan olevan yhtä mieltä kanssani — ei Mr. Work ole esittänyt. Miksi hän ei ole sitä tehnyt? Siksi että hän ei ole kyennyt sitä tekemään — siinä syy.

KANSALLISSIHTTEERI WORKIN LOPPUSANAT.

Vastaväittäjäni on yhä edelleenkin mahdotonta päästä perusteluistani ja todisteluistani nimittämällä niitä otaksumiksi.

Lainamani tilastotiedot ovat luotettavia. Mr. Meader ei ole tuonut mitään todistuksia siitä, etteivät ne sitä olisi.

Sensus osottaa maatiluksien (farmien) kehitykseen nähden juuri päinvastaista kuin mitä hän sanoo sen osottavan. Katsokaa sen numeroita itse.

Mr. Meaderin "monet kymmenet sosialistiset kirjailijat" ovat hänen mielikuvituksensa tuotetta. Sellaisia kirjailijoita ei ole olemassakaan. Yleisesti hyväksytty mielipide on nykyäänkin oikean ja väärän mittapuuna.

On huvittavaa kuulla hänen syyttävän ketään kiertelestä. Hän itse on mestari siinä taidossa. Minä olen koko ajan ollut hyökkäävällä puolella. Minun kantani on varma ja selvä. Hä-

nen kantansa on kielteinen. Minä olen kumonnut joka-ainoan hänen väitteensä ja pitänyt häntä kaiken aikaa puolustusasennossa. Hän ei ole yrittänytkään vastata minun todisteluihini, vaan on käyttänyt hänelle kuuluvan tilan noiden todisteluiden kiertelemiseen.

Tämä on helposti selitettävissä. Syynä siihen on se, että sosialismissa on totuus. On mahdotonta tuoda päteviä väitteitä totuutta vastaan. Vastaväittäjäni on sen vuoksi ollut pakotettu turvautumaan vääristelyyn. Hänen koko pyrkimyksensä on ollut antaa vääristely kuva sosialismista.

Hänen viimeinen artikkelinsa on taitavasti sommiteltu. Mutta

siitä puuttuu suoruuden ja rehellisen vakaumuksen henkeä. Nähtävästi hän nyt huomaa olevansa väärässä.

Oli aika, jolloin minä itekin vastustin ja pilkkasin sosialismia. Mutta otettuani siitä selvää tunnustin erehtyneeni. Sosialismi teki minusta uuden ihmisen. Se antoi sielulieni uutta virkeyttä.

Parempi olisi Teidänkin, Mr. Meader, tunnustaa erehdyksenne. Sosialismilla on oleva sama vaikutus Teihinkin kuin sillä oli minuun. Se on avaava Teille uuden maailman. Se on tekevä elämänne elämisen arvoiseksi. Koettakaa ja Te huomaa, että niin on käyvä.

Suomensi Severi Aianne.

Sotauhreja hautaamassa.